

У пошани
до піонерів —
лицем
до молоді!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК



СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Свобода", 81-83 Grand St.
Jersey City, N.J. 07305
424-0237
424-0807
УНСоюзу: 435-8740
Тел. з Нью-Йорку:
BARELY 7-4185
УНСоюзу: BARELY 7-5337

РІК LXXVII. П'ЯТНИЦЯ, 22-го ТРАВНЯ 1970 Ч. 92. ДЖЕРСІ СІТІ І НЬО ЙОРК, ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, MAY 22, 1970 No. 92. VOL. LXXVII.

— КОРОТКІ ВІСТІ —

Четвер, 21 травня 1970

В АМЕРИЦІ

РОБІТНИЧІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОМАГАЮТЬСЯ зменшити імпорту товарів із чужих держав. Американська Федерація Праці — Конгрес Індустрійних Організацій твердить, що треба зменшити імпорту закордонних товарів, щоб оборонити американських робітників, які втрачають працю тому, що американський промисел не може конкурувати з закордонними промислами, які користаються із дешевої праці та можуть продавати свої товари по дешевших цінах. Робітничі домагаються встановити квоти на імпорту текстильних товарів і взуття, але Торговельна Палата ЗСА протиставляє цій пропозиції, називаючи її нездоровим економічним засобом.

ГУБЕРНАТОР РОКЕФЕЛЛЕР ПІДПИСАВ ЗАКОН, який має утруднити професійним злочинцям авт продавати викрадені авт. Цей закон вимагає, щоб власники старих викрадених авт віддали стейтській поліції, плати з числом авт і доказ їхньої власності, щоб злочинці не могли користуватися цими плями. Стейтську поліцію треба повідомляти про місце, де складено старі викрадені авт. При реєстрації нового авт треба буде пред'явити посвідку, в кого куплено авто. Окремий закон вимагає, щоб при персоні авт за кордон, до Європи, власник виказувався документами про те авто, яке переселилося.

ПОЛОВИНА ВСЬОГО ДОРОСЛОГО НАСЕЛЕННЯ цієї країни належить до групи, що й науковці називають "функціонально неписьменними". Цією справою займається ізраїльський фахівець від цієї проблеми Дейвід Гарман, який тепер працює в Гарвардському університеті. Він твердить, що не можна зараховувати до "письменних" на основі того, що хтось закінчив 4 класи народної школи, як це практикують при переписі населення. Бо теперішні відомості життя такі, що грамотною людиною можна б називати тих, які закінчили 10 або 11 клас. "Письменна" людина повинна розуміти підручник науки їзди авт, читати й розуміти часописи, вивчити аплікацію на працю.

ДЮРАДНИК КОЛІШНЬОГО ПРЕЗИДЕНТА ДЖАНСОНА Джозеф А. Каліфано, промовляючи на зборах Товариства Видавців журналів у Вайт Сулфур Спрінг, Вест Вірджинія, передає збільшення зарплати в ЗСА, як що республіканський Уряд президента Ніксона не зможе виконати всіх зобов'язань в справі внутрішньої програми так само, як він виконує всі свої закордонні зобов'язання. Каліфано сказав: "Миємо поважно поставитися не тільки до справи контролю зарплати платен і ціні, але й до проблеми збільшення податків". Колішній дорадник Джансона твердить, що конче треба подати про вбогих американців, і залучити війну в Азії.

ВІДОМІЙ ШВАЙЦАРСЬКИЙ ПОВІСТАР і драматург 59-річний Макс Фріш два місяці відвідував Америку і перед від'їздом до Європи заявив, що ЗСА швидко перекоментує ті труднощі, в яких вони знайшлися внаслідок війни в давньому Індю-Китаї. Фріш пише по-німецьки. Він бачив протести студентів американських і бачив, як реагували на виступи студентів праві кола американського суспільства. Швайцарець Фріш твердить в інтерв'ю: "Молоді студенти протестують проти війни. Але в цій країні доволі сил, які можуть протиставитися радикальній молоді". На Фріша сильне враження зробив той факт, що секретар внутрішніх справ Гікел критикував Уряд за становище до молоді.

У СВІТІ

ПРЕМ'ЄР КАМБОДЖІ ЛОН ПОЛЬ ПРОГОЛОСИВ звільнити до своїх земляків — ставитися пригнобленим супроти китайських співмешканців країни. На близько 7 мільйонів мешканців Камбоджі є кругло 600.000 китайців і 400.000 в'єтнамців. Серед одних і других були сильні комуністичні впливи. Більшість в'єтнамців евакуйовано, приміщено по різних церквах, школах і публічних залах і ступіне відіслано їх до Південного В'єтнаму, де над усіма переводять скринінг. Уряд Камбоджі гарантує безпеку китайцям, щоб не дати формальної притоку комуністичному Китаю до інтервенції в "обороні" своїх земляків.

ПІВДЕННА КОРЕЯ ОБМІНЯЄТЬСЯ з Камбоджею амбасадорами. Формальне визнання Південною Кореєю нового режиму в Камбоджі й відновлення між ними дипломатичних зв'язків потрібні, як передумова для допомоги зброю Південної Кореї для Камбоджі в її війні проти комуністів.

ЗАХІДНА НІМЕЧЧИНА МУСИТЬ З'ЯСУВАТИ із Східною Німеччиною 20 важливих справ, поки зможе підписати з нею договір про "нормалізацію" взаємин — заявив західно-німецький канцлер Віллі Брандт напередодні своєї другої зустрічі з прем'єром комуністичної Східної Німеччини Віллі Стофом. Віллі Стоф, шеф партії Вальтер Ульбріхт і совєтський амбасадор у Східній Німеччині Пйотр Абрамович провели довгу нараду безпосередньо перед від'їздом Віллі Стофа на зустріч з Брандтом у Касселі в Західній Німеччині.

СОВІТИ ЗВЕРНУЛИСЯ до найбільшої японської автомобільної фабрики "Тойота Мотор Комп." з пропозицією збудувати в СССР фабрику вантажних автомобілів. Таку пропозицію відкинув президент компанії Форда. Генрі Форд, заявивши совєтським лідерам, що він не зможе збудувати таку фабрику над Камою в найближчих трьох роках, як цього вони вимагали. На відмовну відповідь Форда вплинув аргумент Державного Департаменту і Пентагону, що не лише американської компанії будувати вантажні автомобілі, які постачають їх потім Північному В'єтнаму.

НА ЧОРНЕ МОРЕ ВПЛИЛИ два американські ніцільники. Американська адміністрація вислала час-часу деякі одиниці з американської Шостої флоту на Середземному морі на Чорне море, щоб пригрозити Москві, що коли вона вважає Середземне море за міжнародне, то таким самим міжнародним морем є Чорне море.

ОПІТИ ГРОМАДЯН У БРИТАНІЇ ВИКАЗУЮТЬ, що соціалістична Партія Праці має шанси дістати 48 відсотків у парламентських виборах 18 червня ц. р., а Консервативна партія 46 відсотків. Обидві партії зискали коштом Ліберальної партії та шотландських і валлійських націоналістів. Передбачують перемогу соціалістів мінімальною більшістю мажорити.

У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ ЗГІНУВ вже 23-й з черги журналіст 64-літній Леон Рінлі, кореспондент "Нюз Сервісу" з Ватлеру у Вісконзін. Він був смертельно поранений в катастрофі літучу недалеко Лонг Бін, що про його раз-ураз згадується у воєнних повідомленнях.

27-А КОНВЕНЦІЯ УНСОЮЗУ ВІДХИЛИЛА ПРОПОЗИЦІЇ НА ЗМІНИ У СТАТУТІ; У ТРЕТІМ ДНІ НАРАД ВІЧЕРПАНО ДИСКУСІЮ ТА ПЕРЕВЕДЕНО ВИБІР КАНДИДАТІВ

Клівленд. Огайо. — 27-ма Звичайна Конвенція Українського Народного Союзу, яка відбувається тут від понеділка 18 травня ц. р., у третьому дні своїх нарад з технічних причин відхилила запропоновані Статутові Комісії зміни у статуті УНС. Статутова Комісія пропонує змінити цілий ряд таких змін і доповнень, але Конвенція відмовилася дебатовати над ними і їх розглядати з угля на те, що зміни з попередніх двох Конвенцій були надруковані додатково окремими книжочками, але не були зібрані в одній статутівій книжці. Конвенція також висловила побажання, щоб у майбутньому дати Статутивій Комісії більше ніж три дні часу, як це було досі на підготовку змін та щоб ці про-

поновані зміни були пред'явлені кожному делегатові на письмі. Крім дебат над справою змін у статуті, Конвенція у третьому дні своїх нарад з середу 20 травня ввечері дискусу над звітами Головного Уряду, в якій забрало голос понад шістьдесят делегатів та перевела вибір кандидатів на головних урядовців. Проводила вибір Вибірча Комісія, яку очолює Впр. о. Богдан Смик. Вислід цих правоборів, які відбулися балотами, буде відомий після обчислення голосів. Імена трьох кандидатів на кожний пост в Головному Уряді, які одержали найбільшу кількість голосів, будуть тоді виспані на виборчій балоті. Вибір Головного Уряду передбачений на п'ятницю 22 травня.

Спікер Палати МекКормек не буде старатися про перевибір

Вашингтон. — 78-річний спікер Палати Репрезентів конгресмен Джон В. МекКормек заявив, що він цього року не буде старатися про перевибір тому, що його дружина неужує. МекКормек заявив, що він рекомендує, щоб Палата Репрезентів вибрала собі на спікера теперішнього провідника демократичної більшості в Палаті конгресмена демократа з Оклахоми 82-річного Карла Алберта. Конгресмени демократів ліберального напрямку хотіли б мати на становищі спікера якогось молодшого і ліберальнішого конгресмена, але в політичних колах вірять, що Алберт зай-

ме становище, яке по довгих роках залишав МекКормек, що був конгресменом зпродовж 42-ох років, і вже стало звичаєм в його оточуці що два роки перевибрати на пост конгресмена Джана В. МекКормека. Від 1962 року він займав пост спікера Палати після смерті доголіти американського імперіалізму і його лакеїв". У спо-зверненні, що нараховує 700 слів, Мао Тсе-тунг об'єднує підтримку Комуністичного Китаю для всіх тих сил у світі, які ведуть боротьбу проти імперіалізму ЗСА, як також допомогу китайському народу для "революційної боротьби американської нації" проти теперішньої влади у Вашингтоні. Мао висловлює переконання, що "революційні сили ЗСА" добу-дуть у своїй боротьбі проти "американського фашизму" остаточну перемогу. Звер-

150,000 робітників в Нью Йорку підтримують політику Ніксона

Нью Йорк. — 20-го травня відбулася масова маніфестація робітничства біля Сіті Голла та в інших сусідніх місцях, в якій взяли участь 150,000 робітників, що знову підтримують політику президента Ніксона у В'єтнамі і в Камбоджі. Маніфестанти несли море американських прапорів, повторювали гасла та несли патріотичні написи на транспарантах, такі, як "Америка — ніщо краще від неї". 3.800 поліцейських старалися не допустити до зудару патріотичних маніфестантів із окремими особами, що демонстрували проти Ніксона, домагаючися негайного миру у В'єтнамі. Маніфестанти одностайно деконстрували проти посади президента Ніксона. Несли труну із написом на ній: "Тут лежить місто Нью Йорк похоронене комісаром Ліндзі. Маніфестація відбулася мирно, не було жадних заворушень, тільки з окремих демонстрантів проти війни, які втікали, коли бачили маси демонстрантів.

Демократична Партія домагається права користати з телевізії

Вашингтон. — Демократичний Крайовий Комітет звернувся з проською до Федеральної Комунікаційної Комісії заповнити йому загрози користати з телевізії та надавати платні оголошення про пожертви на партійний фонд. Як відомо, демократи мають мільйонне заборгування, що виникло під час президентських виборів. Вони хочуть звернутися через телевізю з закликом про підтримку партійного фонду. Досі Федеральна Комунікаційна Комі-

сія не дозволяла на доступ партіям до телевізії в подібній справі. Правний дорадник Крайового Демократичного Комітету Джозеф А. Каліфано критикує становище Комунікаційної Комісії, яка дозволяє рекламувати мило, папачки, воду до чистення ямины усної, і одночасно забороняє збирати фонди на те, щоб славити вартість ідей. Крайовий Комітет не звертається з проською, щоб дістати безплатний час на відповідь президенту Ніксону, коли б він виступав виборчу промову.

Дві особи вбиті і 71 поранена при зударі двох поїздів підземки в Нью Йорку

Нью Йорк. — В Нью Йорку порожній поїзд підземки залізничної ІНД наїхав на інший поїзд, що був переповнений пасажирями в ранішніх годинах, коли люди їдуть до праці, — і спричинив такий удар, що один із пасажирських поїздів вийшов із рейок і вдарив по цементовій стіні. В цьому зударі загинули 2 особи і 71 осо-

ба була поранена. Тільки кілька осіб із поранених залишилися в шпиталі, бо інші могли відійти додому. Як видно з дотеперішнього слідства — то ця катастрофа була спричинена тим, що порожнім поїздом керував машиніст, сидючи не в першому, тільки в третьому возі, а в першому возі сидів кондуктор, який лямпою давав знаки машиністу.

Південнов'єтнамські війська відкрили новий відтинок фронту в Камбоджі

Дюклен. Південний В'єтнам. — В середу 20 травня ц. р. південно-в'єтнамські військові з'єднання в кількості яких 2.500 вояків та в супроводі американських дорадників і з підтримкою американського летунства перейшли кордон поблизу табору спеціальних збройних сил розташованого в цій місцевості й увійшли на територію Камбоджі з метою очищення прикордонних територій від комуністичних агресорів. Більшого опору у своєму наступі ці з'єднання не зустріли. Водночас із цим офіційні кола у Вашингтоні поклали до відома, що південно-в'єтнамські війська залишаються в Камбоджі ще деякий час, навіть після того, як звідти будуть виведені.

Згідно із заявою президента Ніксона, найдалі до 30 червня ц. р. всі американські військові з'єднання. Відкритий новим наступом південних в'єтнамців відтинок фронту в Камбоджі охоплює територію поблизу ріки Се Сан в північній Камбоджі понад 11 кордоном з Південним В'єтнамом. Тут північні в'єтнамці та в'єткон розбудували свої мілітарні й постачальні бази для атак на американські табори спеціальних збройних сил в Вупрангу та в Дуклені. Останнім часом у зв'язку з військовою інтервенцією південно-в'єтнамських військ комуністи свої бази частинно залишили й відійшли далі на північ.

Мао Тсе-тунг звернувся з закликом розгортати боротьбу проти „американського імперіалізму і його лакеїв“

Гонг Конг. — Комуністична пресова агенція в Пекіні опублікувала „звернення“ голови китайської комуністичної партії Мао Тсе-тунга із закликом до світової революції проти „американського імперіалізму і його лакеїв“. У спо-зверненні, що нараховує 700 слів, Мао Тсе-тунг об'єднує підтримку Комуністичного Китаю для всіх тих сил у світі, які ведуть боротьбу проти імперіалізму ЗСА, як також допомогу китайському народу для „революційної боротьби американської нації“ проти теперішньої влади у Вашингтоні. Мао висловлює переконання, що „революційні сили ЗСА“ добу-дуть у своїй боротьбі проти „американського фашизму“ остаточну перемогу. Звер-

нення Мао Тсе-тунга проголошено саме в той день, коли, згідно з попереднім домовленням, у Варшаві представники комуністичного Китаю мали зустрітись з репрезентантами ЗСА для продовження заочаткованих вже даніше переговорів. Комуністична пресова агенція казала, що зустріч на два дні перед її початком, у своєму зверненні Мао називав американський імперіалізм велетенською потворою, яка насправді є „паперовим тигром“, що його легко можна знищити. Він висловлює водночас свою певність щодо цього, що „американські агресори і згроз їхніх собак“ будуть переможені індокітайськими народами й революційними антиамериканськими силами у всьому світі.

Репресований совєтський діяч про незламного українського націоналіста

Нью Йорк. — Спеціальний кореспондент агенції Асоційованого Пресу в Москві Голгер Дженсен відбув розмову з переслідуваним совєтським російським молодим журналістом Владіміром Буконським, якому тепер 27 років і який уже сидів у червоних в'язницях та катках 6 років. КГБ й тепер тримає його під постійним наглядом. Син упривілейованого члена комуністичної партії В. Буконський, закінчивши школу в Москві, розпочав у 1960 р. видавати підпільний антирежимний журнал, у 1962 р. публікував, також нелегально, абстрактні образи молодих майстрів. В. Буконський, крім ін., був обвинувачений в тому, що в нього в 1963 р. кагебісти знайшли твори югославського комуніста Діжласа. Письменник розповів західному кореспонденту, що в Ленінградській тюрмі він провів „15 місяців комару“. Там комуністи тримали 1.000 заарештованих політичних в'язнів, разом із кримінальними злочинцями та вбивцями. В камері з ним сиділи двоє: „старий український націоналіст, який перебував в тюрмі вже 16 років“ та злочинець, який убив своїх дітей. У великому репортажі в „Сандей Ньюс“ у Нью Йорку з 17 травня 1970 р. сказано, що „українець завжди говорив про незалежну Україну“. Письменник і підпільний видавець В. Буконський сказав: „Вони були того українця шодня, були носками збиті у живіт. Інколи вони викладли в'язня в окрему ізольовану кімнату й там його були майже безперестанку. Я знав багато людей, які померли після побиття, а шпиталь після того був завжди переповнений“. В. Буконський розповів, що в тюрмах і катках лікарі дають в'язням примусові застріли для ослаблення організму і спротиву слідчим: такі в'язні дістають страшні корчі в шлунку і високу гарячку.

ВІДБУДЕТЬСЯ ВАЖЛИВА ГРОМАДСЬКА НАРАДА В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — У середу 27 травня в Українському Народному Домі, в залі ч. 22, одного з 7-й ввечора розпочається важлива громадська нарада, скликана Комітетом Об'єднаних Американсько-Українських Організацій великого Нью Йорку — Метрополітальний Відділ УНКА. У повідомленні, підписаному головою президії адв. Романом Гуглевичем та секретарем Я. Косановським, сказано, що на цих зборах відбудуться усіх організа-

зом із кримінальними злочинцями та вбивцями. В камері з ним сиділи двоє: „старий український націоналіст, який перебував в тюрмі вже 16 років“ та злочинець, який убив своїх дітей. У великому репортажі в „Сандей Ньюс“ у Нью Йорку з 17 травня 1970 р. сказано, що „українець завжди говорив про незалежну Україну“. Письменник і підпільний видавець В. Буконський сказав: „Вони були того українця шодня, були носками збиті у живіт. Інколи вони викладли в'язня в окрему ізольовану кімнату й там його були майже безперестанку. Я знав багато людей, які померли після побиття, а шпиталь після того був завжди переповнений“. В. Буконський розповів, що в тюрмах і катках лікарі дають в'язням примусові застріли для ослаблення організму і спротиву слідчим: такі в'язні дістають страшні корчі в шлунку і високу гарячку.

В Харкові відбувся новий політичний процес: засуджено двох інженерів

Москва. — Згідно з повідомленням поштового тат підпільного антирежимного часопису, в Харкові, в Українській ССР, відбувся в днях 10-11 березня цього року судовий процес проти двох харківських інженерів Володимира Пономарьова та Владислава Недобора, обвинувачених в посіданні анти-совєтської літератури і в підписанні двох документів: одного на оборону запертоного у психіатричну „лікарню“ генерала Григоренка і другого із зверненням за допомогою до комісії Людських Прав Об'єднаних Націй. Обом інженерам, Пономарьову і Недобору, присуджено по три роки ув'язнення у виправно-трудових таборах. Півтора місяця пізніше, 24-го квітня ц. р., в Харкові від-

бувся процес проти інженера Аркадія З. Левіна, який також, як вже було повідомлено дістав три роки виправно-трудових таборів за ті самі „злочини“, що й Пономарьов та Недобор. Однак, не із цих, а з березня д. р. у Москві відбувся процес Владіміра Гершуні, обвинуваченого в посіданні 20 листівок в обороні ген. Григоренка й у виступах проти совєтської окупації „Чехословаччини та проти сталінізму, і проти студентки Валерії Новодворської, обвинуваченої в поширюванні летючок в Палаті З'їздів на Кремлі з приводу діяльності Конституції з вимогою дотримуватися її постанов. І Гершуні і Новодворський запертоного постановою суду в психіатричну лікарню.

Вийшла книжка д-ра Матвія Стахова „Третя совєтська республіка в Україні“

Нью Йорк. — У виданні УНКА, в серії видань НТШ, Бібліотека Українознавства, том 26, з позначенням 1968 р. — вийшла тепер велика документальна розвідка д-ра Матвія Стахова „Третя совєтська республіка в Україні“. Книжка, має 244 стор., багато фотографій, розбита на 8 розділів-нарісів, присвячених описові та аналізу історії третьої воєнної інвазії Совєтської Росії в Україну і розвитку окупаційної московсько-більшевицької системи в Україні від листопада 1919 р. до листопада 1924 р. Видатний громадський діяч, професор УВУ, головний редактор тижневика УРСоюзу „Народна Воля“ д-р Матвій Стахів аналізує у своїй праці десятки документів, як українських, так і московсько-більшевицьких, які виявляють, що сучасне пропагандистське покликування ЦК комуністичної партії УРСР та московського ЦК КПСР на те, що совєтська влада в Україні розпочалася в 1917 р., коли була формально проголошена Українська Совєтська Республіка — не відповідає історичній правді. Вибіті Армією УНР та Армією УГА большевицькі орди з України, чому також сприяв наступ білого генерала Денікіна, в серпні 1919 р. й далі не мали жодної влади в Україні, тоді незалежній державі українсько-

го народу. Впріки окупаційно-армійської совєтської Росії втекли на лінії з української території і члени ЦК КПСР, який у Москві ЦК Російської Комуністичної Партії РКП наказав самим себе формально скасувати: Совнарком України самозвісно видався. Про астановлення формальної фікції „українського большевицького уряду“ в Україні можна говорити лише починаючи з 1920 р., та й то були привнесені з Москви апарати. Головні розділи книжки „Третя совєтська республіка в Україні“: „Як почалася третя совєтська республіка в Україні“, „Формальні постанови Москви“, „Початок третьої частинної окупації України“, „Формальне приєднання конституції УССР“, „Діяльність совнаркому ВУПВ“, „Договір Мелі УНР і польського Уряду про формування акцій“, „Схвалення Галичини та совєтська політика в 1920 р.“, „Війна з совєтською Росією в 1920 р.“, „Совєтська республіка Галичина“, „Що совєтська влада принесла в Галичину“, „Совєтсько-польські переговори в Мінську й Ризі“, „Кінець регулярного фронту Армії УНР проти московсько-совєтської інвазії“. У кінці цього першого тому додано понад 100 приміток до документів та показав згаданих у цій праці українців.

УКРАЇНЦІ У ВІЛЬНІМ СВІТІ

ЧИКАГО ВІШАНОВУЄ ГЕН. ХОР. ТАРАСА ЧУПРИНКУ

Чикаго. — 20-річчя смерті ген. хор. Тараса Чупринки — Романа Шухевича відзначає Чикаго соборно. В склад Ділового Комітету увійшли політичні, релігійні, суспільно-громадські, ко-обатантські, молоді, жіночі, допомогіві, обмежені та інші товариства й організації, об'єднуючись до єдиної дії. Святочна Академія відбудеться в неділю 24 травня 1970 р., го-ді 5-й по пол. в залі школи Шопена. У програмі словеса о. С. Ізика з Канади, виступи симфонічної і мандолінової оркестри СУМА, хору „Прометей“, декламції молоді тощо. Під час Академії українська громада Чикаго й околиці запертоного відзначування Об'єднаними Націями Леніна як „гуманіста“.

сп. Трійці при 836 Лайонс Аве., Молебнем і Святочним Сходились з доповіддю д-ра Богдана Ковалів та історичними виступами.

ЛІТЕРАТУРНИЙ ВЕЧІР БОГДАНА КРАВЦЕВА В НЬО ЙОРКУ

Нью Йорк. — Заходами 64-го Відділу СУА, у суботу 23-го травня о год. 5.30 ввечора відбудеться в залі Українського Інституту Америки, 2 Схід 79 вулиця, літературний вечір поета, літературознавця і журналіста Богдана Кравцева. У програмі ввечора: читання автором поезій і перекладів, як також обговорення читаного та відповіді на запитання.

Вашингтон, Д. К. — В залі української католицької церкви Пресвятої Родини у суботу 23-го травня о год. 6 год. 30 хв. відбудеться загальні збори 17-го метрополітального Відділу ООЧСУ, на яких, після звітів, буде обрано нову управу. Тепер цей активний Відділ очолює інж. Володимир Масковський, секретарем є Богдан Максимчук.

ВІДЗНАЧЕННЯ 52-ПХ РОКОВИНИ ГЕТЬМАНСЬКОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВИ

Ірвінгтон. — 52-ті роковини відновлення Української Держави гетьманом Павлом Скоропадським відзначають в Ірвінгтоні в неділю, 24-го травня ц. р. о год. 12-й в полудне, у Православній Церкві

Вашингтон, Д. К. — В залі української католицької церкви Пресвятої Родини у суботу 23-го травня о год. 6 год. 30 хв. відбудеться загальні збори 17-го метрополітального Відділу ООЧСУ, на яких, після звітів, буде обрано нову управу. Тепер цей активний Відділ очолює інж. Володимир Масковський, секретарем є Богдан Максимчук.

СВОБОДА SVOBODA

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.

Subscription Rates: One year \$18.00; six months \$9.50; three months \$5.00. For UNA members monthly 65¢.

Статті підписані їх авторами, не несуть відповідальності за зміст редакції.

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Партіє чи державне

Це не дискусійна істина, що держава стоїть понад партіями, що державний інтерес важливіший за партійний. Правда, член кожної партії може твердити, що інтерес його партії тождесний з інтересом держави, і якраз його партійна програма визначає найкраще, що власне треба народові і державі. У практиці ці речі виходять інакше. У демократичній країні існує суперництво між партіями, отож зударяться ідеї і програми. Партія більшості творить уряд, який мусить дбати передусім за добро держави і стояти понад партіями, але звичайно здійснює програму своєї партії в різних державних справах. Від успіху чи невдачі такої політики залежить доля уряду та престиж партії. У такій системі, як американська, Президент і його Уряд можуть належати до партії меншості і мати проти себе парламентарну більшість. Від ступня державницької зрілості, мужності, коректності і головно від формату партійних лідерів залежить, чи між Президентом і його Урядом, з одної сторони, і опозиційною більшістю в Конгресі з другої прохідиме гармонійна співпраця, чи між виконною і законодавчою владою існуватиме постійне напруження й виринатимуть тертя та конфлікти.

Коли головою демократичної більшості в Сенаті за президентів республіканця Д. Д. Айсенавера був Ліндон Б. Джексон — вони тісно співпрацювали і між Сенатом та Президентом ніколи не було поважних зударів. Ліндон Б. Джексон, як 36-й Президент ЗСА, допустився історичної помилки, повівши В'єтнамську війну так, що її не можна виграти. За ту свою помилку він заплатив власною кар'єрою. Але він ніколи не керувався партійними критеріями в керуванні державою. Одного разу, коли йому звернули увагу на те, що Демократична партія може програти вибори внаслідок його політики — він страшенно обурився: держава політика не може оглядатися на інтерес тої чи другої партії. Річард Ніксон заявив недавно, що волею бути президентом на одну каденцію, аніж бути обраним і на другу каденцію ціною втрати З'єднаними Штатами свого місця в світі, як першорядної держави.

На превеликий жаль, у Сенаті з впливової ділячі, які своєю поведінкою створюють враження, що хоч, може, і діють згідно з своїми поглядами і не криють душою, проте такі керуються інтересами більше партійними чи навіть персональними, як державними. Два сенатори запропонували додаток до бюджету на оборонні цілі, який забороняє користуватися бюджетовими сумами на ведення будь-яких воєнних дій у Камбоджі, навіть на висилання туди військових радників та підтримання місцевої антикомуністичної армії американським летунством. Віце-президент Спіро Тегло назвав цей внесок „вибиванням хідинки з-під ніг Президента“. Редакційна стаття популярного нью-йоркського „Дейлі Нюз“ назвала цей внесок ще гостріше — „можемо у спину“ американським воїнам у Південній Азії.

Той внесок, який знайшов більшість у сенатській Комісії закордонних справ, не має шансів перейти через Палату Репрезентантів, та й у Сенаті його напевно „розводять“. А якщо він перейшов, то постав би конституційний конфлікт, бо Президент стоїть на становищі, що він, як головний командувач збройних сил, має конституційне право пересувати війська й орудувати збройними силами так, як цього треба з погляду стратегії, тактики і безпеки воєнок. Але навіть, якщо той внесок не перейшов і скінчився тільки на дебатах у Конгресі та газетному шумі, то все одно державі вже завдано великої шкоди. Цитована уторі нью-йоркський щоденник слушно пригадує, що „дисципліна враження, нібито американський народ глибоко поділений щодо війни, ті люди підбадьорюють Ганой, щоб він і надалі був упертим і не поступався в переговорах на Паризькій конференції, яка триває вже два роки. А це коштуватиме ще більшої кількості полягальних американців“. І автор тієї статті висловлює жаль, що знаходяться сенатори, які „роблять собі політичний капітал серед американців, що виступають проти війни, але не припиняються до її скорочення“.

Коли студентам і сірим обивателям вільно керуватися настроями, а не холодним розсудком, і коли кожному вільно мати свої партійні, політичні погляди, розбіжні з поглядами членів Уряду, все ж від осіб на відповідальних становищах, на які вибирає їх народ, вимагається, щоб вони вміли підноситися вище від своїх особистих симпатій та партійних інтересів і не діяли на шкоду країні.

Леонід Полтава

ДВА ІМПЕРІАЛІСТИЧНІ ГОЛІЯТИ

Гра не для дітей

У кінці квітня року Божого 1970 населення Києва було свідком дивної картини: на підв'їзті перед ворітими Київського Політехнічного Інституту Академії Наук УРСР вранці збиралися сотні студентів з пакуночками і валізками в руках, заклопотано бігли якісь люди в червоними биндами на руках, студенти і радисти передавали кудись якісь повідомлення через портативні радіонадавачі...

За годину кілька інституту збиралося вже кілька тисяч осіб, між ними й матері з веселими дітьми, бо кожна дитина любить мандрівку, і не надто веселою настроєм старички, яких відірвали від телевізорів і їхніх давніх, зачитаних книжок. Після з'ясування м'якої цюнерської сюрківи та наказів команди, що подавала, звичайно, російською мовою, люди почали сісти у вантажні автомашини. На вокзалі тій кількотисячній масі наказали негайно пересідати у вантажні вагони з приставленими до них сходами трапалями. Забаламудив традиційний, що з часів царської Росії, залізничний звичок: загав паротат — і все те рушило „у позаміську зону“... Київська преса хвалилася, що „відправка“ тривала тільки 8 хвилин, отже чергове „воскрізове завдання з цивільної оборони“ було виконане як слід.

Такі й подібні „воскрізові гри“ відбуваються нині по всій території Советського Союзу. Вся без винятку молодь, від майбутніх академіків до закнених у гори вівчарів, мусить прискореними темпами опанувати у воскрізових гуртках різні „мири“ ремесла та знання. Всі повинні вміти: плавати й рятувати потопляючих з води, стріляти з рушниць і кулеметів, кидати гранати; у спеціалізованих групах цивільна молодь привчається стрибати з легкоспадами, налагоджувати радіозв'язок, гідити на мототанках, панцерниках і навіть танках... Хоч такою воскрізовою підготовкою молодих „дивізіяків“, а їх в СССР майже сто мільйонів, займається міністерство освіти і різні спортивні організації, — не треба бути далеким китаємцем, щоб зрозуміти, що ініціатива вишла не від учнів чи спортовців, а від генерального штабу міністерства оборони СССР.

Реальна підготовка до зудару

Закри минулого року комуністичний Китай перевозив з прикордонної провінції Синкінг атомове обладнання в глиб країни, в СССР створено окрему надзвичайну військову округу поблизу китайського кордону.

Американський Інститут Стратегічних Студій подає, що СССР має тепер на китайському кордоні — а це 4150 миль! — 62 готові до бою дивізії з майже 700 тисячами воєнок. З них 28 стоїть в окупованій Монголії та на колишній китайській

землі на Далекому Сході, привласненій ще за царя, а 34 дивізії отаборилися вздовж безкінечного кордону. Зі свого боку Китай тримає вздовж кордону російського понад 800.000 воєнок гірське озброєння, не раз голодячих, але — сфанатизованих. Щодо патріотизму воєнок советської армії, то це велике питання, бо коли неросіяни з лав армії сотнями тисяч йшли в полон навіть до озвірилого Гітлера, то можна всього чекати у висліді шовіністичної політики советської Росії супроти 110 поневолених народів і народностей СССР.

Советський Союз має тепер на Далекому Сході 270 ракет далекого zasięgu з атомовими головками. Ще кілька місяців тому на Заході вважали, що Китай Мао Тзе-тунга не скоро зможе випустити в орбіту космічного супутника — нині такий розвідник уже літає довкола земної кулі.

Советська пропаганда галасує про зростаючу „загрозу“ з боку Західної Німеччини, про „мілітаризм“ Ізраїля, про „американську агресію“ у В'єтнамі. Але підготовка СССР до зудару націлена нині не на Америку, Західну Німеччину чи Ізраїль, — головним ворогом ЦК КПСС вважає Китай (так само, як у своїй книжці „Жовта опасність“ писав про це царський міністер Вітте). Ось чому в СССР почали провадити „воскрізові гри“ та перевозити населення „у позаміські зони“, змагаючись при тому за швидкість. Однак, 8 хвилин, впродовж яких відбулося вантаження у вагонів на залізничній станції в Києві, це занадто довгий час у добу атомових ракет. Загроза країна матиме всього-на-всього 5 хвилин на те, щоб ховатися і оборонятися...

Ліше пропагандистів заяв?

Китайський імперіалістичний уряд, поневолюючи тибетський народ і інші не китайські народи та племена, звертається до Москви з найбільшійшими обвинуваченнями: „Советський Союз нині перебуває під диктатурою буржуазії (совбурів), про які писав югославський мислитель Мілован Джілас“.

Диктатурою великої буржуазії, диктатурою німецького фашистського типу, диктатурою гітлерівського типу... „Советський Союз“ в ізоляції нові царі відновили давню царську політику пригнічення націй“.

25 квітня ч. р. з Пейпінгу передає через потужні радіостанції російською мовою велику статтю, що перед тим з'явилася у всій китайській пресі. Після вихвалень Леніна, традиційних для всіх комуністів, інспірованих з ЦК китайської компартії автор заявив: „Москва віддала до таких страшливих заходів у військовій справі, як пригнічення переселення населення, переслідування й утиски, включно з ув'язненням, національних меншос-

Любомир Винар

УКРАЇНСЬКЕ ІСТОРИЧНЕ ТОВАРИСТВО

(2)

Тепер коротко з'ясуємо головні ідеї, якими унапрямувалися основоположники УІТ і які стали основою діяльності Товариства. Ми бачили в першу чергу об'єднання істориків, дослідників історичних наук і любителів української історії. Ми уявляли, що включення любові до української історичної науки спричинило до кращого розуміння історичних досліджень серед нашого свідомого громадянства, а також нав'язав безпосередній діалог між дослідником і консультантом — читачем цих праць. Верує, що до уваги, ми впровадили два ступені членства в УІТ — звичайні члени, які складаються з дослідників історії та допоміжних історичних наук, і члени — прихильники, які складаються з любителів історії. Широка членська база Товариства повинна себе виправдати.

Другі основні завдання, які стоїть перед Товариством — це пильнування і оборона інтересів української історіографії та продовження її країнських традицій. Це органічно пов'язане з реституванням і виправданням т. н. д. історичних інтерпретацій історії України в працях советських, а також чужинських істориків, які в кривому дзеркалі представляють український історичний процес. Українські історики під тиском комуністичного режиму або добровільно, або в своїх працях сплатують данину „старшому братові“. Це наявно документується в історичній „схемі“ Східно-Європейської історії, яку вони змушені були прийняти. Отже, не диво, що більшість історичних гасел в Українській Радянській Енциклопедії відізеркалюють „ідеологічний багаж“ марксизму та лєнінізму і мають мало спільного з об'єктивним навіленням української історії. В Західній Європі і в Америці в основі законченість російської історичної схеми, яка майже зовсім ігнорує середньовічний період української історії і Київську державу приділяє до „російської держави“.

Отже, перед УІТ стоїть надзвичайно важливе завдання спростувати ці тенденційні інтерпретації і науково обґрунтувати незалежність і самобутність українського історичного процесу. Якщо візьмемо до уваги, що в більшості американських університетів і інших наукових установах виключено цю схему в програмі навчання, тоді побачимо, що наше завдання надзвичайно трудне і вимагає максимальних зусиль.

Дальше завдання УІТ — видавання „Українського історичного журналу“.

Генеза УІТ пов'язана безпосередньо з видаванням „Українського історичного журналу“. Перше число журналу, а власне бюлетеню, появилось під кінець 1963 року і мало 24 сторінки друку. Було нескромний початок, який на думку багатьох не мав задоволення м а й б утького. Проте, вже за короткий час ці песимістичні прогнози виявились непрацездатними.

(Продовження буде)

Історика“, нашого єдиного історичного журналу поза межами України, а також розгорнення видавничої діяльності. Вдержання і розбудова історичного журналу — це одне з найважливіших завдань. В дальшому ми поставили прієднати спеціальну увагу виявленню, реституванню та виправданню джерельних матеріалів у закордонних архівах і бібліотеках. Ми поставили співпрацювати з українськими науковими установами, які також наладити співпрацю з чужинськими історичними товариствами. Це була в основному наша програма діяльності, яку ми запропонували нашому членству в березні 1965 року. Тоді ми обрали Управу Товариства, яка складалася з таких осіб: 1-ша президія УІТ: Олександр Ослободів — голова, Наталя Полонська-Василієвич — заступник голови, Любомир Винар — секретар і скарбник; члени Управи: Олександр Винтоник, Олександр Домбровський, Василь Дубровський, Ігор Камеєцький, В. Кисілевський, Роман Климків, О. Гриней Назарко, Ярослав Пастернак. До Контрольної комісії обрано Ілліо Вітановича, Михайла Жданя і Лева Биковського. Згодом до Управи кооптовано Марка Антоновича, Омелію Прицак і Василя Омелюченка. З членів Ініціативної групи і Управи УІТ в місці призначення проф. В. Дубровський і проф. Ярослав Пастернак. Це значно ослабило УІТ, якщо до уваги взяти, що Я. Пастернак був нашим провідним археологом.

Тепер коротко згадаємо про членство в УІТ. В 1965 році Товариство налічувало 45 членів. Під кінець 1969 року ми вже мали 170 членів і члени — прихильники. Це вказує на зріст нашого членства, але, якщо взяти до уваги широкую членську базу Товариства, то уявимо, що цей зріст не є задовільним. Дуже на зустріч нашому членству, ми вирішили, що членська база має включати різноманітні верстви журналу і нашого Бюлетеню. На перший погляд це може здаватися маловажним справою, але це свідчить, що ми бажали справедливо розв'язати питання членських вкладок.

З прієднанням приходить і відмітати, що багато науковців, які спершу з певною резервою ставилися до нашого Товариства, згодом стали його членами.

Видавничі діяльності

Генеза УІТ пов'язана безпосередньо з видаванням „Українського історичного журналу“. Перше число журналу, а власне бюлетеню, появилось під кінець 1963 року і мало 24 сторінки друку. Було нескромний початок, який на думку багатьох не мав задоволення м а й б утького. Проте, вже за короткий час ці песимістичні прогнози виявились непрацездатними.

(Продовження буде)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагус інж. Лев Яцкевич

ЧАРОДІННІ МЕТАЛИ

Коли Тревітік, сучасник Джеймса Ватта в другій половині XVIII стол. запропонував парову машину з тиском 3-ох атмосфер, технічний світ вважав це верхом божества. Тепер ми вживаємо для погону парових турбін пари тиском 300 атмосфер, і цього ніхто не вважає за межу, якої не можна перейти.

Єдиною перешкодою під теперішню пору для підвищення тиску та зв'язаних з ним високих температур є брак відповідних матеріалів. На щастя, у висліді невпинних лабораторійних дослідів сучасна технологія дістає нові матеріали, що творять у машинобудівництві та електротехніці справжню революцію. Одним із таких металів є германій, що його винайшов німецький хімік Клеменс Вінклер ще в 1886 р., але на який впродовж 80 років ніхто не звертав уваги.

Тепер германій є основним матеріалом для продукції транзисторів американського винаходу, що заступає катодову лампу. Мала денський кристалічний германій є серцем транзистора, і тому цей метал має великий попит та відносно велику ціну на світовому ринку. Його добувають з попуту та жуєлиці доменних печей в американському „Пургебіті“ — Пітсбургу, а також з цинку в Октах Кенасі, Мізури та Алабамі. На жаль, в цинку германій є відносно небагато: на видобуття одного фунта германію треба збути 1.250 тонн цинку. Багато германію видобувають також в гірських зложинах Бельгійського Конґа.

Дуже цінним матеріалом для споруд, що працюють при високих температурах, наприклад, комор згоряння для джетових (відкидних) літаків, є ступі титанію.

Титаній є поперелюшним став королем конструкційних матеріалів в цілому світі. Тасмнія його успіху в літакобудівництві ґрунтується на тому, що титаній має міцність найкращої сталі, а легкість алюмінію.

Фактичним „батьком“ титанію є люксембургський науковець д-р Вільгельм Кроль, що застосував процес виготовлення титанію з руди. Цей процес має в технології назву „Кроль-процес“.

В році 1946, коли один фунт чистого титанію коштував 3,000 доларів, один фунт титанію, видобутий методом Кроля, коштував 300 доларів. Сьогодні його ціна дорівнює 20 дол. за фунт. Відміною титанію є кенталій, що його випroduкував фабрикант Мекенна в містечку Лятров, в Пенсильвенії. Для нас буде цікаво знати, що „ретортою“, в якій народився кенталій, була залізна дуло гармати, молодшої сестри „грубої берти“, що з неї німці під

час другої світової війни обстрілювали французьке містечко Мец.

Кілька таких гармат, як „досна здобич“, припало американській армії, від якої Мекенна, мабуть, одну відкупив. Його метода продукції кенталію засновується на реакції, що достас у висліді експлозії 14-цалової гранати. У вогні тієї експлозії народився найбільш відпорний і тривкий метал світу — кенталій, що вдержує температуру до 1800 ступнів Фаренгайта. Його вживають як спорудний матеріал для найновіших ракетних літаків.

Та це не проминула слава титанію, коли на металевім ринку появилося його суленик цирконій, що має всі дані, щоб відіграти проміжну роль в технології XX стол., а особливо в міжпланетній комунікації.

Згідно з математичними обчисленнями, ракета, щоб подолати гравітацію Землі, мусить розвинути кінцеву швидкість, що дорівнює 11.2 кілометра на секунду. Це — так звана швидкість „утичі“ з землі.

При кінцевій швидкості, меншій, як 11.2 км/сек., але більшій, як 7.9 км/сек., ракета кружлятиме, як штучний супутник докрити Землі без жадного погону, теоретично по віки вічні. На цій основі НАСА (американська національна агенція для космічних просторів) задумує змонтувати штучний супутник у формі велетенського перстеня, що кружляв би із залогом в 50 людей докрити Землі на висоті приблизно 100 миль.

Але, щоб збудувати такий штучний супутник, треба було б довести всі його складові частини на місце монтажу, а це вимагає великої кількості ракет та матеріалу для ракетних рушійів, що вдержували б температуру приблизно 3,000 ступнів Ф. Ідеальним матеріалом для цього є цирконій.

Він є також ідеальним матеріалом для атомових споруд, бо не тільки вдержує високу температуру, але й радіоактивний і відкидає всі нейтрони, забезпечуючи в такий спосіб своєдовільний від шкідливого діїння радіоактивних променів.

На жаль, продукція цього цінного матеріалу дуже складована та обмежена, доказом чого є те, що фірма Вестінггауз, яка збудувала перший атомовий підводний човен „Навтілюс“, була змушена за дозволу Атомової комісії вбудувати власну лабораторію для продукції цирконію.

Тепер є вже дешевші та простіші методи продукції цирконію, що вплине на подешевлення цього цінного матеріалу, без якого важко уявити собі практичне використання атомової енергії для добра людства.

„ПІЛКА“ І ЇЇ РЕДАКТОР КУКУРУЗА

В історії Срібної Землі — Закарпатті ці два слова в „Пілка“ і Кукуруза, що так тісно з собою пов'язані, напевно будуть вписані золотими буквами, як символі, що будили народ Підкарпатської Русі та його молоді до науки, до сонця, до волі після століть слав'янської неволі. Молода слов'янська держава Чехо-Словаччина, що подала після 1-ої світ. війни, дістала під опіку ще й українські землі, що віками були експлуатовані Угорщиною.

По війні, 1920 р., на цьому скривку півд.-західній землі, яку назвали Підкарпатською Руссю, опинилися в наш ювілей Павло, якого сьогодні заслужено згадуємо. Павло Кукуруза народився в березні 1896 р. в родині лісничого Григорія Ушинського.

схід і опинився в столиці Підкарпатської Русі — Ужгороді. Саме місто розкинулося на березі тихої річки Ужа, що несе свої чисті води через р. Лаборець, а потім Дунай у наше стародавнє Руське море.

Студент Павло заприятів разячу різницю між людністю кількох рас в тому місті. Здалеку впадали в очі молоді, стрункі перекупчик-жінки, що займали на базарі окреме місце. Всі були добре одіті, гарно одіті, всі в чорному вбранні. Були це мадярські господині з низин. Пилимо: вони стояли, а не сиділи, тримаючи в руках гарно опакований товар — масло, сир чи готове до печення курча. Решта товару лежала в куврику при ногах. Цікаво, що у цих жінок-мадярок товари купували тільки мадярські міщани, пані уряднички — свої.

В окремому ряді, на столах і лавках, продавали свою горюдину болгарські горюдинки.

Не так зовсім виглядала площа з рядами тубільців, селянок з підгір. Їх вигляд був мізерний, збідований, одяг обшарпаний, багато жінок були босі. Всі вони сиділи чи клялися просто на землі, або на мішках, у крайньому випадку на підстилку вереті. Товари їх лежали на землі або на мішках, у крайньому випадку, дуже рідко, у кошику і такі делікатні продукти, як масло, сир, биті птиці, були завізані в білу шматку, з якої покупець вкладався до його поєсудини чи паперу. Покупці товари у наших селянок були лише біди-жінки, що до збути торговались, робітнички і цигани, яких на Закарпатті було до сенті.

Павла Григоровича огорнуло жаль, що стискав його серце. По серйозних роздумах він рішився остатіе там на працю.

Молодий, серйозний, енергійний і здібний Павло Кукуруза уложив плян майбутньої культурно-освітньої праці. Після відвідів місцевих діячів-культурників: братів Брацаків, Ревая, б.

д-ра Ю. Гаджети, А. Штефана, Гренджі-Донського та інших, а в першу чергу о. А. Волошина, який тоді відігравав такову поважну роль, взяв благословення на видавничу працю і розпочав її, примітившись в кімнаті Т. ва „Просвіти“, який помагав за це у впорядкуванні бібліотеки та адміністрації.

Найперше він зорганізував на пробу видавничу журналу для пасічників — „Підкарпатське пчеларство“. Він доклав багато сил, щоб видати пасічників, і навчав їх, щоб вони могли бачити лісничого. Оглядом околиці підгірських теренів та лісів доклав Ужгороду, ствердив він, що там пасічництво може стати гарним прибутком.

І так за кілька тижнів пасічники Закарпаття дістали гарний ілюстрований місячник, з гарною обкладинкою місцевого мистця Волкаря, яка репрезентувала угорський замок, а на його тлі, вгорі, щит з гербом Закарпаття (стоячий ведмідь на фоні жовто-блакитного поля шита).

Але не будемо оповідати, яку користь приніс журнал підкарпатським пасічникам, бо нас більше цікавить журнал і видавничий „Пілка“.

Надалішні видання пасічничого журналу для старших господарів, Павло Григорович організував другий місячник для молоді „Пілку“, гарно ілюстровану, в більшості майстром Кричевським. Позашкільне весторонце виховання молоді влаштувало було головною метою праці Павла Кукурузи: дати їй національну освіту, відкрити любов до свого краю і свого народу, освідомити, хто вони і чий батьків діти.

Діставши дозвіл від уряду, а від своїх благословення видавати другий журнал, П. Г. дав оголошення в пресі, розіслав до всіх шкіл відповідну летючку з закликком перетворити на просябому до всіх інтелектуалів про співпрацю. Розіслав д е т о ч к у воєм, коже лише знав у Празі, Подєбрадє, ба й у Львові. Перше число цього журналу зробило гарне вражен-

ня і рецензія в пресі була прихильна.

В архіві „Пілки“ знаходимо багато гарних листів від учителів, шкіл та окремих передплатників, що з ентузіазмом привітали журнал. Числє співробітників „Пілки“ велике: Гренджі-Донський, С. Черкасеяко, О. Конор, В. Білєнська, Маріяна Підгірянна, О. Олесь, Софія Русова, М. Брацацький, В. Бірчак, І. Верхаський, К. Заклинський, Ірина Новицька, Ю. Релай, А. Маркуш, М. Лелека та інші, не згадуємо ж вже о. А. Волошина, інж. В. Косара Т. Пауличенка, Л. Бачинського, автора цих рядків.

Видання „Пілки“ стали цікаві змістові, заторкували майже всі ділянки життя. Згодом шкільний реферат пренумерував „Пілку“ і її видання до шкільних бібліотек.

„Пілка“ Павла Кукурузи щороку видавала пару добрих книжок. Видано солідні коштовні праці, як кольоровий „Атлас рослин“ М. Воларського, кольоровий „Ат-

лас Звіря“ Л. Бачинського і П. Кукурузи, „Альбом Підкарпатської Русі П. Кукурузи“, та інші.

Щоб вірно оцінити видавничу діяльність „Пілки“ П. Кукурузи на Закарпатті, згадаймо, що його третій часопис, що його Павло Григорович розпочав видавати в 1937 р. під назвою „Літературні Вісті“. Завданням цього часопису було пропагувати і ширити між народом друковане слово, зближувати читача з добром книжкою. Часопис, гарно оформлений, виходив як кварталник, у ньому занотовувалося кожну нову книжку, давалося на неї безсторонню популярну рецензію. Друкувалося 8,000 прим. Шкода лише, що внаслідок наступних подій часопис припинився.

Павло Григорович завжди заохочував молоді співпрацювати в „Пілці“. З цих тодішніх початків діячі з полі літератури в Закарпатській Україні та на еміграції. (Закінчення на 4-й стор.)

„Свячене” у Бріджпорті, Конн.

12-го квітня відбулося в Бріджпорті традиційне „Свячене”, яке влаштувала українська католицька церква Покрови пресвятої Богородиці, де парохом є Веч. о. Я. Шуст. За ініціативи п. Олександр Шуст, цього року вперше розіслано запрошення до всіх римо-католицьких церков і до знайомих не-українців, які гарно відгукнулися і прислали свої зголошення. І дійсно неділя 12-го квітня залишилася милою враженням. Перед головним столом пишався наш традиційний „Великодній стіл” з розкішною паскою по середині, який приготував місцевий Відділ Союзу Українок Америки. Гості з цікавістю приглядалися до „Великоднього стола”, а найбільше цікавила їх паска і писанки. Пояснення подавала п-ні Ольга Пендаківська, яка рівночасно була головою Комітету для підготовки Свяченого. При гарно застелених столах засіли гості і парохіани, яких привітав голова церковного комітету і п. Мирослав Стахів. Мило було привітати також священника зі словацької церкви св. Кирила і Методія. Отець парох доклав акту свячення і поділювався з присутніми свяченим янцем, бажаючи багатьом літ та значущою, що в теперішніх часах, в часах екуме-

нізму, є вказанням, щоб всі церкви співпрацювали разом. Під час свячення співав хор під проводом п. М. Зайця. Також присміє враження залишили на собі і мистецька частина, в яку входили: диточий хор школи укр. під проводом п. Зайця, збірна декламація учнів 4-ої класи „Христос Воскрес”, гагілки у виконанні учениць під проводом своєї вчительки п-ні Мирослави Чубатої та вишеступ наших місцевих бандуристів. Пояснення про гагілки в англійській мові подали учениця 7-ої класи Маргарета Жолібо. Присутні нагородили виконавців різними олівками. Накінцево голова Марійської Дружини п-ні Анна Чернявська подякувала гостям за присутність, Союзу Українок Америки за великодній стіл, всім виконавцям програми. Церковному Комітету та всім сестрицям, які під проводом своєї господині п-ні Анни Тарасюк, які слід вивчалися зі свого завдання. На цьому місці не можна не згадати нашої невідомої п-ні Олександри Шуст, дружини о. пароха, яка як і при кожній церковній імпрезі багато труду вложила в підготовку Свяченого. Кінцеву молитву провів священник з церкви св. Кирила і Методія. М. Ч.

ДВА ІМПЕРІАЛІСТИЧНІ ГОЛЯТИ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Европи, про захопленні в СС-СР „китайські землі”, що їх свого часу загарбали у маліх сибірських народів московські царі, про захоплення же за Леніна Монголію, о-бернену Московією в сателіта, і про московського типу „панславизм”, що його ЦК КПСС хоче використати в своїх імперіалістичних намірах.

СССР відповів комуністичному Китаю через три дні радіостаттею, в якій брешівські пропагандисти не знайшли важливіших аргументів, як те, що Мао Тсзунг, мовляв, мав три дружини... До речі, перша його дружина Янг Кай-гі була розстріляна гомінданівцями.

Ще кілька років тому комуністичний Китай не говорив про поневолені Москвою нації — нині він вирішив бити Москву в найслабші її місця. Все це не означає, що українська людина повинна проматися

симпатіями до комуністичних гасел Китаю. Це означає, на жаль, що українська людина в Україні нині правду про СССР, як в'язничого народ, чус не з радіо Вагнера, а з Пейпінгу. За винятком Еспанського Національного Радіо, яке цього року з невідомих причин припинило передачу українською мовою, жадна із закордонних радіостанцій не заявила народам у СССР, що „нові ревізійні совєтські царі цілковито перейняли старі царські імперіалістичні традиції доми Романових” (Радіо Пейпінг з 25 квітня 1970 р.).

ВОРОШИЛОВАГРІДСЬКА АВІАЦІЙНА ШКОЛА

У м. Ворошиловграді в Україні три роки тому була заснована літній цивільна авіаційно-парашутистська школа ім. космонавта Г. Тітова. „Известия” з 14 травня поінформували, що в цій „воєнно-патріотичній школі” навчаються багато учнів старших класів середніх шкіл та „багато її випускників уже стали інструкторами для летувів, парашутистів, радистів тощо.

ПРАЦЯ MALE

МАШИНИСТ, МЕХАНІК І MILLWRIGHT
Досвід виробу встановлювання у фабриці продукції. Рівногородня праця. Юніані бенефіт.
Тел. (201) 925-0312

(2) CUSTODIANS (2)
Праця в життєвому осередку, платня за згодою, вакації, досконала позиція для відпочинку, мусить говорити і розуміти по-англ.

Jewish Center of Ozone Park
107-01 Crossbay Boulevard
Ozone Park, Queens
Тел. по 10 ранку
VI 8-4096 — MI 1-7826

СПРИСАННЯ ВІД ВІКНУВАННЯ ДЕРЕВА
Машини шкосу. Механік до ступеня. Стелари для кухонних дерев'яних меблів. Робітник шиф. Постійна праця цілий рік. Першорядні користі, тільки досвідчені.

WedgeWood Cabinets
84-30 101st Street
Richmond Hill, Queens

HELP WANTED
Outside and Golf Course. Year round employment. Apply Timekeeper Office Concord Hotel Klamath Lake, New York Call (914) 794-4000

ФАБРИЧНИ РОБІТНИКИ
Досвід неконечний, добра нагода в добре поставлений компанії. Доскоп. бенефіт. Додаткові умови праці. Гол. Nesco Steel Barrel Co. 1130 West Elizabeth Ave. Linden, N. J. 07036

MEN WANTED
to help service and clean oil burners and boilers. Must be responsible and mechanically inclined. SMOOK and SON OIL COMPANY 2208 Stanley Terr., Union, N.J. Call after 5 P.M. — (201) 687-2919

Видатні українські мистці працюють над підготовкою опери „Лис Микита”

Філадельфія. — Над підготовкою до прем'єри нової української опери, створеної в Америці, „Лис Микита”, наполегливо працюють понад 120 осіб виконавців. Оперу „Лис Микита”, на 5 картин, відомого композитора старшого покоління проф. Василя І. Овчаренка з Маямі, який написав музику до віршованого лібретта Леоніда Полтави, спонсорує СУК „Провидіння” і буде вперше виставлено восени цього року. За її підготовку, сценічне втілення відповідає проф. Юрій Оранський, який буде і її першим диригентом. Участь у виставі беруть понад 120 осіб, переважно молоді з Українського Музичного Інституту. На виконавців головних ролей запрошені відомі старші солісти й актори та частково — студія спів і музику молоді. Оркестра УМІ, який дирижує проф. Юрій Оранський, нараховує понад 40 осіб; він же провадитиме постійні проби як із солістами, так і з Об'єднаним хором у складі понад 45 осіб, в тому 20 з Дитячого хору УМІ. Режисером опери з мистецький керівник Театру у П'ятницю й відомий актор Володимир Пашаровський, який опрацює з виконавцями збірні сцени; керівником балету в „Лис Микиті” — авторка кількох балетів і керівник Балетної Школи в Нью-Йорку балерина Р. Прийма-Богачевська; концертмайстрем є п-ні Лідія Бульба і п-ні Галія Поритко. Декорації, що зображають царський двір царя звірів Лева і „Лисовичів” — славний замок Лис Микити, запроектував Едвард Козак, найкращий ілюстратор поеми „Лис Микита” Ів. Франка, частину якої використав драматург-лібретист; неперевершений ЕКО с також автором проєктів масок звірів; разом він дав понад 30 шкіців. Так поступово, з величезним вкладом праці великого колективу, завершується підготовка нової опери „Лис Микита” до прем'єри, завершиться кругло 5 років праці, відколи в 1965 р. ініціатор створення цієї опери, маестро Юрій Оранський, звернувся до співаторів з ідеєю створити такий оперовий твір, що одночасно відповідало би вимогам і смакам як дитячого та молодого, так і дорослого глядача. Сама партитура опери „Лис Микита” займає 400 сторінок; лібретто вийде окремим виданням у В-ні „Америка”, щоб глядачі опери могли вчасно з ним познайомитися перед виставами. Прем'єра опери „Лис Микита” в Нью-Йорку відбудеться 7-го листопада 1970 р.

Діти пишуть писанки

Гюстон, Техас. — Радіо, що знає, що українські великодні традиції продовжуються, а спеціально, коли це роблять наші діти. Приємно було українським дітям Гюстону вчитися писати писанки.

На пропозицію пані Оксани Данилик, яка вчила дітей, товариство св. Володимира при місцевій католицькій церкві закупило фарби і все потрібне приладдя для всіх дітей, охочих навчитися цього досить складного процесу. Пані Оксана Данилик, не шкодуючи сил і часу, вважала за працю. Коли деякі діти не могли з перших причин прийти на науку, то вона навіть їздила до їхніх домів і вчила їх окремо.

Нарешті прийшов Великдень. І от після спільного Свяченого в просторій церковній залі відбувся вибір найкращих писанок. Стіл, на якому красувалися понурелі писанки, був застелений гарною вишиваною скатертину. До складу жюри входили шановні гості, які приїхали з Луїзіани та віддалених міст Техасу, щоб святкувати разом Великдень.

Жіночий клуб ім. Святої Ольги подарував про дві нагороди, а саме: фотоапарат та радіо. І ось жюри почало оглядати писанки. Всі замовкли і чекали з напруженням на вислід. Нагороду отримали: Христия Черешня — фотоапарат, а Орієна Заблоцька — радіо.

Всі мамі подякували пані Оксані Данилик за її працю і подарували їй від імені жіночого клубу гарний коржик. Думаю, що це добрий почин і його варто наслідувати. М. Черешня

„ПІЛКА” І ЇЇ РЕДАКТОР КУКУРУЗА

(Закінчення зі стор. 2-ої)

Следи їх праці знаходимо в „Збірниках” Музею Української Культури в Свідніку, де не раз зустрінемо „Пілку” і її видання, а з бующих студентів Підкарпатської Русі стрічаємо співробітників агаданого збірника Миколу Лелекача, буюшого рецензента видань у „Пілці”.

Подасмо підрахунок видань Павло Кукоруза у праці: Десять лівих річниць журналу „Пілка” — 2426 сторінок. Видано окремих назв книжок 54 штуки, з них 10 книг — підручники для шкіл чи самоосвіти та два згадані вище, великі кольорові Атласи, один Альбом. Цих тріх книг разом 346 сторінок 4. Незвичайно вартісний трітомовник — „Розмови з Т. Г. Масариком”, — К. Чапек.

Сюди мусимо додати і три річнички журналу „Підкарпатське Пчоларство”, якого вийшло був основником і редактором та адміністратором при Т-ві „Прогресіа”. Три річнички — разом 864 сторінки друку. Павло Кукоруза виявився талановитим видавцем і редактором.

Але на цьому ще не кінець. Після зайняття мадярами Підкарп. України в 1939 році наш ювілей, що чудом вийшов живим з мадярських тортур, вирушив на захід, забравши деякі невикористані ще праці — рукописи та архівні матеріали в-ва „Пілка”. І, парадокс, в таборних злиднях в Мюнхені відновив Вид-во „Пілку” і видав ціну, солідну працю д-ра В. Пачовського — „Історію Закарпаття”, вступ до якої дав професор Віктор Доманицький, тодішній ректор УТТГ. Праця на 192 стор. вид. Пілка, Мюнхен 1946.

Праця, шоправда, видана шопрограмом і с сьогоднішнім утиском, що скоро затриється. Так і напрошуеться

СПОРТ

Регарує В. Сохан

СПОРТОВИЙ ТРАВЕНЬ УСТ „ЧОРНОМОРСЬКА СІЧ”

Згідно із календарем спортової активності УСТ „Ч. Січ”, в травні відбудеться ряд спортових імпрез, в яких візьмуть участь сотні спортових молоді за першества і трофеї: СУАСТ-Схід, АФЛ, УСТ „Ч. Січ” і ін.

Неділя, 24-го травня:
Другі лігові футбольні змагання АПФЛіги „Ч. Січ”. „Трибу” Філадельфія.

Субота і неділя
30 і 31-го травня:
Традиційна спортова зустріч „Ч. Січ” на „Верховині” в Глен Спей, Н.І. В програмі: футбольні змагання, відбиванки „гри, бриджовий турнір. В розважальній частині програми: бенкет, під час якого відбудеться вручення переможцям спортових горчаків і трофеїв. В суботу вечором велика спортова забава і вибір красуні УСТ „Ч. Січ” на 1970 рік.

О. Твардовський
— о о —

ДРУГИЙ РЕМІС „ЛЕВІВ” ПЕРША ПОРАЗКА „КРИЛ”

Перша Дивізія:
Леві — Атлас 1:1 (0:0)
Крила — Адрия 1:4

Резерва:
Леві — Атлас 4:2

Юніори:
Леві — Ст. Вільборд 3:6
Крила — Марус 0:0

Найменші:
Леві — Литовці 1:0

Чикаго, Іл. — У неділю 10 травня стрінулися Леві в четвертих футбольних змаганнях весняного сезону на стадіоні Ганзон парку з механіською дружиною Атлас, яка при кінці минулого року впала з Вищої до Першої Дивізії. У попередню неділю, 3-го травня, перемогли Леві дружини Словаків з рахунком 3:2 на їх власній площі в Лавідейл парку і сподівалися симпатки нашої дружини чергової перемоги Леві над слабшим противником з Даглес парку. Однак м'яч с округили і калькуляції не справдилися. Втрата одної точки зіпсувала дружини Леві з до теперішнього першого на друге місце показника таблиці дружин Першої Дивізії. Перше місце Леві заняла нова дружина футбольців Південної Америки Атлетік, яка перемогла Литовців з рахунком 5:3.

Теперішній рекорд першої дружини УАСТ „Леві” с такий: 4 гри, дві перемоги і два реміси з відношенням воріт 7:3, а точок 6:2.

У змаганнях Леві-Атлас перемогу мала наша дружина і доказом цього було відношення наріжних стрілів 7:3 в її користь. Але у футбольній грі рішення стріли ворота, а не перевага одної дружини над другою. У першій півгрі не використали Леві трьох добрих позицій і одних порожніх воріт. Механіки несподівано відкрили рахунок 1:0 у 46-ій хвилині й це змусило Леві до інтенсивної атаки. Ворота Атласа обороняв у 54-ій хв., Боїко перестрілював у 58-ій, немичий стріл Яворського з вигідної позиції зловив воротар у 60-ій, Шлапак перестрілював віль-

бургу проти представника Пенсильванії. Протест українців Американська Футбольна Ліга відкинула на базі не правил статуту, а на базі... доконианих фактів. (Отже, окей є, що суперник вилася у бій понад 50 відсотків дорослих змагунів, окей — що місцеві судді сфабрикували перемогу Гармарвілу на 8 хвилин до кінця гри, коли не могли її здобути суперницькі змагуні... „Львів” вернувся до своєї огайської дійсності і розпочав весняну рунду чемпіонатів.

Два перші змагання дозволяють сподіватися, що найстарший доріст „Львова” теж і цього року „пастиме передніх”, чи й „найпередніших”: Загреб переможено 3:1 (голі Семенюк 2, і працюючий Вагріччук), а найповажнішого суперника — Бродв'ю Гайтс 3:2 (голі Росоул 2 і Коломисць).

Проте, більше ніж пункти й перемоги, юних „львов'ян” і їхній провід повинні цікавити поважні справи: Гармарвіл виявив, що нашим хлопцям бракує кондиції, атлетичних сил. Бродв'ю Гайтс, із постійним тренером і тренінгами, приваг за живий приклад і прикладку, що без постійних тренінгів, без науки гри, скінчиться на... розігрітих м'рях. Хто мас очі — хай бачить, хто мас вуха — хай слухає...

Доросла, українізована доростом дружина „Львова” в перших лігових змаганнях здобула перемогу 1:1 проти сильного Загребу (голь юніора Р. Росоула) і йшла проти „слабких італійців” з Інтернаціонале — як на веселля. Вислід: 5:0 для італійців, які цього року розпоряджаються сильною дружиною.

Більшість змагунів „Львова”, які від осени паличем у футбольному черевку не рушили для самопідготовки до сезону, робили просто жахливі враження...

В третій півгрі змаганнях сезону, проти новоавансованої італійської дружини Коронесе спочатку виглядало теж сумно й невесело: суперник до перерви вів 2:0. Після перерви стрілами Сота (2) і Сіреда здобуто ведення 3:2. Сото з карного здобув четвертого голя, проте суддя не признав його, мовляв, змагун стріляв карного не може добути м'яча, що його відбив воротар (?..). Коли потім Коронесе вирівняли „Львів” тим гостріше підкреслив свій рішучий протест проти рішення нетяжкого судді, який своїм незнанням правил відібрав українцям одні ворота і один цінний пункт у показнику. Чи й цим разом рішення докониани факти?..

Молодші юніорські дружини „Львова” змагаються із зміними щастям: „Б” перемогли Загреб 3:1 (голі Губач 2, Чухрай), програли 1:3 проти мадярів і 1:4 проти Бродв'ю Гайтс. „С” програли проти Загребу 0:2 й виграли з мадярами 1:0.

О.Г.

ВИСЛІДИ З КЛІВЛЕНДУ

26-го квітня ц.р. доріст А клівлендського „Львова” відпав на першому етапі посягання по всеамериканську чашу, програючи 0:2 у Гармарвілі (передмістя Піттс-

бургу проти представника Пенсильванії. Протест українців Американська Футбольна Ліга відкинула на базі не правил статуту, а на базі... доконианих фактів. (Отже, окей є, що суперник вилася у бій понад 50 відсотків дорослих змагунів, окей — що місцеві судді сфабрикували перемогу Гармарвілу на 8 хвилин до кінця гри, коли не могли її здобути суперницькі змагуні... „Львів” вернувся до своєї огайської дійсності і розпочав весняну рунду чемпіонатів.

Два перші змагання дозволяють сподіватися, що найстарший доріст „Львова” теж і цього року „пастиме передніх”, чи й „найпередніших”: Загреб переможено 3:1 (голі Семенюк 2, і працюючий Вагріччук), а найповажнішого суперника — Бродв'ю Гайтс 3:2 (голі Росоул 2 і Коломисць).

Проте, більше ніж пункти й перемоги, юних „львов'ян” і їхній провід повинні цікавити поважні справи: Гармарвіл виявив, що нашим хлопцям бракує кондиції, атлетичних сил. Бродв'ю Гайтс, із постійним тренером і тренінгами, приваг за живий приклад і прикладку, що без постійних тренінгів, без науки гри, скінчиться на... розігрітих м'рях. Хто мас очі — хай бачить, хто мас вуха — хай слухає...

Доросла, українізована доростом дружина „Львова” в перших лігових змаганнях здобула перемогу 1:1 проти сильного Загребу (голь юніора Р. Росоула) і йшла проти „слабких італійців” з Інтернаціонале — як на веселля. Вислід: 5:0 для італійців, які цього року розпоряджаються сильною дружиною.

Більшість змагунів „Львова”, які від осени паличем у футбольному черевку не рушили для самопідготовки до сезону, робили просто жахливі враження...

В третій півгрі змаганнях сезону, проти новоавансованої італійської дружини Коронесе спочатку виглядало теж сумно й невесело: суперник до перерви вів 2:0. Після перерви стрілами Сота (2) і Сіреда здобуто ведення 3:2. Сото з карного здобув четвертого голя, проте суддя не признав його, мовляв, змагун стріляв карного не може добути м'яча, що його відбив воротар (?..). Коли потім Коронесе вирівняли „Львів” тим гостріше підкреслив свій рішучий протест проти рішення нетяжкого судді, який своїм незнанням правил відібрав українцям одні ворота і один цінний пункт у показнику. Чи й цим разом рішення докониани факти?..

Молодші юніорські дружини „Львова” змагаються із зміними щастям: „Б” перемогли Загреб 3:1 (голі Губач 2, Чухрай), програли 1:3 проти мадярів і 1:4 проти Бродв'ю Гайтс. „С” програли проти Загребу 0:2 й виграли з мадярами 1:0.

О.Г.

„КОВБАСНИК АГЕНЦІЯ”

Засновано 1920 р. Тел.: AL 4-8779; AL 4-8717
НОТАРІАЛЬНЕ БЮРО
286 E. 10th Street New York, N.Y. 10009

• ВІЛЕТІ НА КОРАБЛІ І ЛІТАКИ ДО ВСІХ ЧАСТИН СВІТУ;
• ВСІХ ІМІГРАЦІЙ СПРАВИ;
• ВСІ РОДИ ЗАВЕЗПЕЧЕННЯ;
• ПОСЕРЕДНІЦТВО ПРОДАЖУ РЕАЛЬНОСТЕЙ;
• ПАКУНКИ ДО ВСІХ КРАІН ЄВРОПИ І АЗІІ;
• МІЖНАРОДНІ ПОШТОВІ ПЕРЕКАЗИ.

Віра КОВБАСНИК-ШУМЕНКО Антія ШУМЕНКО
ВІДКРИТО: в КОЖНИЙ ДЕНЬ ВІД 9:30 — 6:30 веч.
в ПОНЕДІЛОК до 7-ої веч.
в СУБОТУ до 12-ої дня

ТАРЗАН, Ч. 6370 Планують переселити дунів



Великоднішність вожда Меду розв'язує нашу проблему нової країни для хворих дунів. Тепер це наша справа, докторе Доміні, забрати їх геть відсель... до о-селі ліхучихих мужів Меду! Дрісина, Тарзане! Меду!

бургу проти представника Пенсильванії. Протест українців Американська Футбольна Ліга відкинула на базі не правил статуту, а на базі... доконианих фактів. (Отже, окей є, що суперник вилася у бій понад 50 відсотків дорослих змагунів, окей — що місцеві судді сфабрикували перемогу Гармарвілу на 8 хвилин до кінця гри, коли не могли її здобути суперницькі змагуні... „Львів” вернувся до своєї огайської дійсності і розпочав весняну рунду чемпіонатів.

Два перші змагання дозволяють сподіватися, що найстарший доріст „Львова” теж і цього року „пастиме передніх”, чи й „найпередніших”: Загреб переможено 3:1 (голі Семенюк 2, і працюючий Вагріччук), а найповажнішого суперника — Бродв'ю Гайтс 3:2 (голі Росоул 2 і Коломисць).

Проте, більше ніж пункти й перемоги, юних „львов'ян” і їхній провід повинні цікавити поважні справи: Гармарвіл виявив, що нашим хлопцям бракує кондиції, атлетичних сил. Бродв'ю Гайтс, із постійним тренером і тренінгами, приваг за живий приклад і прикладку, що без постійних тренінгів, без науки гри, скінчиться на... розігрітих м'рях. Хто мас очі — хай бачить, хто мас вуха — хай слухає...

Доросла, українізована доростом дружина „Львова” в перших лігових змаганнях здобула перемогу 1:1 проти сильного Загребу (голь юніора Р. Росоула) і йшла проти „слабких італійців” з Інтернаціонале — як на веселля. Вислід: 5:0 для італійців, які цього року розпоряджаються сильною дружиною.

Більшість змагунів „Львова”, які від осени паличем у футбольному черевку не рушили для самопідготовки до сезону, робили просто жахливі враження...

В третій півгрі змаганнях сезону, проти новоавансованої італійської дружини Коронесе спочатку виглядало теж сумно й невесело: суперник до перерви вів 2:0. Після перерви стрілами Сота (2) і Сіреда здобуто ведення 3:2. Сото з карного здобув четвертого голя, проте суддя не признав його, мовляв, змагун стріляв карного не може добути м'яча, що його відбив воротар (?..). Коли потім Коронесе вирівняли „Львів” тим гостріше підкреслив свій рішучий протест проти рішення нетяжкого судді, який своїм незнанням правил відібрав українцям одні ворота і один цінний пункт у показнику. Чи й цим разом рішення докониани факти?..

Молодші юніорські дружини „Львова” змагаються із зміними щастям: „Б” перемогли Загреб 3:1 (голі Губач 2, Чухрай), програли 1:3 проти мадярів і 1:4 проти Бродв'ю Гайтс. „С” програли проти Загребу 0:2 й виграли з мадярами 1:0.

О.Г.

ПІЗНЕ

Українське Висилкове Бюро
ROMAN PARCEL SERVICE
141 2nd Avenue, New York City
Tel.: 475-7430. — ЗНОВУ В
ПРОДАЖУ 6 АВТО
МОСКВИЧ, серія 1Е
в ціні \$2,700.
Уряд. год.: від понед. до
суб. 8:30 — 6:00 веч.

НА ШИБИ АВТ!

Синьо жовті хоруговки з тризубом.
Штукка 50 цт.
В передпродажу опуст.
В. Iwanucki
304 East 9th Street
New York, N.Y. 10003

РОЗШУВ

НИКОЛА ТУРЧИН
Нар. 1924 р., с. С. Львів, пов. Станіславів, пропав у Німеччині 1945 р. Хто знає: чи де що про нього, прошу писати на адресу:
Box DAD
1919 Palmetto Street
Brooklyn, N.Y. 11227, USA

ХВОРІ, СЛАБІ, НЕПРОВОДИ

„KALEFLUID”
Метод Д-ра Каленіччука
Екстракт життєдайних залоз тварин.
Уживання нашого екстракту поліпшує назагал в дуже великій мірі у випадку загального ослаблення, нервової депресії, змучення, виснаження, знебарвлення і старості. В жінок рівнож в перекодовому віку. Опис українською мовою як уживати KALEFLUID виснажено безплатно. Загортається: Laboratoires Kalefluid 68, Blvd Exelmans, Paris (16), France

Business Opportunity

GROUP RESORT
4 будинки, 25 спальень, кухня, ідальні, розважальні приміщення, умовляння, встановлення. Великий басейн, 17 акрів, блис, автобусів 90 м. від Нью-Йорку. Ціна \$30,000. Умови «плати»
KOPP of KERNHONSON, NY
DIAL (914) 626-7500

НАЙКРАПІ

ПОСЛІДСТІ ВСЯКОГО РОДА ПО ЗНИЖЕННІХ ЦНАХ
KOPP of KERNHONSON, NY
(914) 626-7500